

gemeente
Schiedam

Bedankt
voor jouw
bijdrage!

Hoe kunnen we kwetsbare Schiedammers ondersteunen in **jouw wijk?**

Terugkoppeling van de
bewonersavond op 12 juni 2024

Deze bewonersavond ging over beschermd wonen,
maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.
Lees hierover meer op: praatmee.schiedam.nl

Leeswijzer

Dit verslag is een terugkoppeling van de bewonersavond over maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen op 12 juni 2024. In het verslag leest u de belangrijkste informatie die is opgehaald. Ook geven we aan hoe de informatie en signalen aansluiten bij onze regiovisie voor Maassluis, Vlaardingen en Schiedam (MVS). De informatie die bij meerdere thema's aan bod kwam, leest u als eerste op de volgende bladzijde. Daarna komt de informatie per thema in de volgende volgorde aan bod:

- 1 Opvang van de toekomst**
- 2 Vroegsignalering en preventie**
- 3 Melden en signaleren**
- 4 Aandachtsgroepen**
- 5 Meedoen in de wijk**

Wat is dat, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang?

- Beschermd wonen biedt 24-uurs ondersteuning bij mensen met psychische of psychosociale problemen. Bijvoorbeeld een woongroep voor mensen met een licht verstandelijke beperking.
- Maatschappelijke opvang is er voor mensen die dak- of thuisloos zijn, zoals winteropvang en dagbesteding voor dakloze mensen.
- Vrouwenopvang is het tijdelijk bieden van onderdak en begeleiding aan inwoners (mannen en vrouwen eventueel met kinderen) die door huiselijk geweld niet meer thuis kunnen wonen.

Inwoners van Schiedam met elkaar in gesprek over verschillende thema's

Terugkoppeling bewonersavond beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

Themaoverstijgende signalen

Een deel van de opbrengst van de bewonersavond is bij meerdere thematafels aan bod gekomen. Een samenvatting van de belangrijkste informatie:

- ▶ Meer aandacht voor jongeren! Van hun welzijn tot aan opvang bij ernstige problemen.
- ▶ Laagdrempelige toegang en bereikbaarheid van alle soorten hulp.
- ▶ Het taboe rond mentale gezondheid en andere kwetsbaarheden doorbreken. Daarbij vooral aandacht voor jongeren.
- ▶ Een mensgerichte aanpak met de nadruk op sociale vaardigheden: bied hulp op maat, houd rekening met trauma's en organiseer activiteiten die mensen verbinden.
- ▶ Gebruik maken van lokale (informele) netwerken.

1 Opvang van de toekomst

Hoe zien inwoners van Schiedam de opvang van de toekomst voor zich?
Wat is het draagvlak voor opvang in de wijk?

1.1 Maatschappelijke opvang

Schiedam kan (meer) plekken gebruiken waar mensen tijdelijk kunnen wonen, tot rust kunnen komen, gehoord worden, aan herstel kunnen werken, de winter kunnen doorkomen of zich even kunnen opfrissen. Inloopvoorzieningen, winteropvang, tiny houses en woningdelen zijn hierbij de meest genoemde vormen van opvang en wonen. Om deze opvang goed te laten werken, zijn 'laagdrempeligheid', 'tijdelijkheid, maar zo lang als nodig' en 'ervaringsdeskundigheid' belangrijk.

Er zijn suggesties gedaan voor locaties in het centrum en aan de rand van de stad (bijvoorbeeld rondom de Glasfabriek of langs de snelweg). Ook leegstaande kantoorpanden en platte daken kunnen overwogen worden.

Mogelijke acties in lijn met onze regiovisie die hierop aansluit:

- Uitbreiden van het aanbod aan inloopvoorzieningen voor dak- en thuisloze mensen (Schiedam).
- Herzien van de winteropvang (MVS).
- Beleid maken voor opvang- en ondersteuning van (dreigend) dakloze EU-arbeidsmigranten (Schiedam).
- Meer inzetten op Beschermd Thuis en Housing first (MVS).

Voorstel aanvullende actie:

- Onderzoek naar locaties (MVS-breed) voor tijdelijke bouw, zoals lege panden, kantoorpanden, en onbenutte stukken grond. Stem dit af met de afdeling Wonen, omdat hier eerder al onderzoek naar is gedaan.

1.2 Vrouwenopvang

Momenteel is opvang beschikbaar voor slachtoffers. In de opvang komen de slachtoffers tot rust en kunnen weer werken aan herstel. Daarnaast moet er ook voor daders aparte opvang beschikbaar zijn. Hier kunnen de daders 'afkoelen' en werken aan zichzelf. Daarbij is het belangrijk dat deze plekken goed beveiligd zijn, dat er slachtofferhulp en (psychische) ondersteuning aanwezig is en dat de opvang voor daders niet vrijblijvend is.

Er zijn geen specifieke suggesties gedaan voor daadwerkelijke woon- en opvangvormen. Bij mogelijke locaties wordt MVS-breed genoemd.

Mogelijke actie in lijn met onze regiovisie die hierop aansluit:

- Onderzoek naar daderopvang binnen de MVS-regio (MVS).

1 Opvang van de toekomst

1.3 Beschermd wonen

Er moeten meer opvangvoorzieningen komen voor mensen die 'te goed' zijn voor beschermd wonen, maar niet volledig zelfstandig kunnen wonen. Dit geldt ook in het bijzonder voor jongeren van 18 jaar en daardoor tussen de Jeugdwet (18 jaar en jonger) en WMO (18 jaar en ouder) in zitten.

Daarnaast is een wens om, in de begeleiding op een beschermd wonen-locatie, naast het leren van woon- en leefvaardigheden aandacht te besteden aan mentale gezondheid en eenzaamheid, vooral bij jongeren.

Verder moet er nagedacht worden over geschikte beschermd wonen-opvang voor mensen met een verslaving.

Bij mogelijke locaties werden verspreiding door de stad en MVS-breed genoemd.

Mogelijke acties in lijn met onze regiovisie die hierop aansluit:

- We zetten de stap naar beschermd thuis om tussenvormen van begeleiding te realiseren (MVS).
- We onderzoeken de mogelijkheid voor een opvangvoorziening met een gebruikersruimte (MVS).
- We maken een startfoto om het aanbod in de MVS-regio in kaart te brengen en beoordelen welke voorzieningen ontbreken of niet voldoende aanwezig zijn. Hierbij is specifiek aandacht voor de genoemde aandachtsgroepen, zoals jongeren of mensen met een licht verstandelijke beperking (MVS).

Voorstel aanvullende actie:

- Voor de doelgroep 18- en 18+ aansluiting zoeken met MVS Jeugd.

1.4 Overig

Er wordt vaak aangegeven dat er te weinig crisisplekken zijn, zowel voor de GGZ als voor de vrouwenopvang. Bij een crisis is het belangrijk dat iemand direct geholpen kan worden.

Mogelijke actie in lijn met onze regiovisie die hierop aansluit:

- Vanuit de woon- en bouwopgaven bepalen we wat er echt (aanvullend) gerealiseerd moet worden, zowel aan woningen ('stenen') als aan bijbehorende welzijns- en zorgvoorzieningen. Hierbij besteden we speciale aandacht aan groepen waarvoor de huidige voorzieningen ontbreken of niet voldoende passend zijn.

2

Vroegsignalering en preventie

Hoe kunnen inwoners helpen bij vroegsignalering en preventie? Hoe kan het welzijnsveld (beter) in contact komen met inwoners en andersom? Aan de hand van drie voorbeelden van uit de hand gelopen situaties (beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang) gingen we in op deze vragen.

2.1 Maatschappelijke opvang

In het kader van preventie is het belangrijk dat regelingen (bijvoorbeeld armoede-regelingen) beter bekend en gebruiksvriendelijker worden. Bijvoorbeeld door de regelingen niet alleen digitaal aan te bieden. Ook helpt het als de regelingen uit de ‘taboesfeer’ gehaald worden. Hulpverleners moeten goed geïnstrueerd zijn over deze regelingen, zodat zij mensen kunnen helpen. Ook zou het makkelijker maken van woningdelen en/of doorverhuizen de kans op dakloosheid kunnen verkleinen. Kwetsbare inwoners actief opzoeken in de wijk kan ook helpen om problemen sneller te signaleren en aan te pakken.

Mogelijke acties voor onze regiovisie die hierop aansluiten:

- Opleiding voor deskundigheidsbevordering. Lokaal, bijvoorbeeld voor medewerkers van de Wijkondersteuningsteams en regionaal, bijvoorbeeld voor CO-loket-medewerkers (MVS).
- Verbeteren informatievoorziening op de gemeente website (lokaal).

Voorstel aanvullende acties:

- Onderzoeken mogelijkheden voor het opnieuw invoeren van opbouwwerk (wijkregisseurs, wijkondersteuningsteams, Schiedam)
- Aanhaken op campagne armoederegelingen wanneer dit ook nuttig is voor maatschappelijke opvang (Schiedam)

Betekenis van vroegsignalering en outreachend werken

- Vroegsignalering is het tijdig in een vroeg stadium herkennen en aangeven van mogelijke problemen (bijvoorbeeld als iemand dakloos dreigt te raken) zodat personen sneller geholpen/begeleid kunnen worden voordat de situatie echt escaleert/ uit de hand loopt.
- Outreachend werken is een actieve en preventieve methode, waarbij professionals buiten de eigen organisatie werken en contact leggen met mensen die niet altijd zelf om hulp vragen. Het doel van outreachend werken is het verbeteren van het welzijn en het voorkomen van grotere problemen.

2

Vroegsignalering en preventie

2.2 Vrouwenopvang

De regeldruk voor organisaties moet verminderd worden, zodat er meer tijd is voor vroegsignalering en preventie. Het is belangrijk dat vrijwilligersorganisaties en professionele hulpverleningsorganisaties goed samenwerken.

Om uit de hand gelopen situaties thuis te voorkomen, moeten ouders van jonge kinderen beter ondersteund worden, bijvoorbeeld door opvoedondersteuning via lokale programma's zoals 'Bij de Hand' en via scholen.

Een melding maken wanneer je signalen ziet moet makkelijker worden. Nu worden particuliere melders vaak ontmoedigd, bijvoorbeeld omdat er meerdere meldingen nodig zijn voordat er actie wordt ondernomen.

Mogelijke actie in lijn met onze regiovisie die hierop aansluit:

- We versterken de wijkteams, onder andere op gebied van het terugdringen van handelingsverlegenheid bij huiselijk geweld en het werken als aanspreekpunt voor welzijnsmedewerkers die signalen opvangen in de wijken (MVS).

Voorstel aanvullende acties:

- Link naar uitvoeringsplan Zorg & Veiligheid over meldpunt: meer aandacht besteden aan meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM).
- In voorwaarden Subsidies Welzijn is opgenomen dat melding bij Veilig Thuis moet worden gedaan, indien nodig (Schiedam).

2.3 Beschermd wonen

Het opbouwen van een vertrouwensband en het hebben van laagdrempelig contact worden als belangrijk gezien voor vroegsignalering en preventie van deze doelgroep. Daarom is het belangrijk om lokale, informele netwerken beter te benutten. Denk hierbij aan het inzetten van sleutelfiguren, zoals buurtvaders, en aan het ondersteunen van mantelzorgers.

Een ander idee is om Verenigingen van Eigenaren (VVE's) actief te benaderen met voorlichtingsmateriaal. Het stimuleren van verbindende activiteiten in de wijk, zoals samen koffie drinken, wordt ook als een voordeel gezien. Daarnaast zou het een goed idee zijn om het opbouwwerk in de wijk terug te brengen.

Mogelijke actie voor onze regiovisie die hierop aansluit:

- We bouwen aan informele netwerken, onder andere door focus te leggen op sleutelfiguren in de wijken (MVS).

Voorstel aanvullende actie:

- Onderzoeken mogelijkheden herinvoering opbouwwerk (wijkregisseurs, wijkondersteuningsteams, Schiedam)

Betekenis handelingsverlegenheid

Handelingsverlegenheid houdt in dat de professional niet handelt of weet te handelen, ondanks dat er zorgen of signalen zijn over de betreffende cliënt. Handelingsverlegenheid ontstaat uit onvermogen om (nog) goed te handelen en komt voort uit aarzelingen bij de professional zelf.

3 Melden en signaleren

In hoeverre weten inwoners waar zij terecht kunnen met een melding?
Wat heb je nodig om een melding te maken? Wat verwacht je hier dan van?
Aan de hand van een eigen voorbeeld of ervaring vulden bezoekers een meldingsschema in.

Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

Er is geen duidelijke kennis over waar mensen een melding kunnen doen. Daarom is voorlichting over melden en signaleren belangrijk. Het stadsblad of de publieke streekomroep TWEE zijn goede kanalen om deze informatie te verspreiden.

Politie, handhaving, scholen en de gemeente worden vaak genoemd als meldpunten. Opvallend is dat ook het Wijkondersteuningsteam vaak als meldpunt wordt gezien. Een idee is dat het Wijkondersteuningsteam in de toekomst een dagelijks meldspreekuur zou kunnen organiseren. Andere suggesties voor meldpunten zijn het ontwikkelen van een app, zoals de buitenbeter-app, waarmee inwoners eenvoudig meldingen kunnen maken, of het opzetten van een tussenorganisatie die alle zorgmeldingen opvangt en doorgeeft aan de juiste instanties, zoals het meldpunt bezorgd.nl van gemeente Delft.

Het waarborgen van de anonimiteit van de melder wordt genoemd als een belangrijke voorwaarde. Daarnaast is het belangrijk dat de verschillende partners korte en goede communicatielijnen hebben.

Mogelijke acties voor onze regiovisie die hierop aansluiten:

- Verbeteren samenwerking tussen partners onderling (MVS).
- Inzet op het vergroten van de kennis over hoe te signaleren en hoe te melden (MVS).

Voorstel aanvullende acties:

- Richt een outreachend scoutteam op; ogen en oren in de wijk (Schiedam).
- Verbeter communicatie over zorgmeldingen. Onder andere via het Wijkondersteuningsteam (Schiedam).

4 Meedoen in de wijk

Sociale inclusie (of 'meedoen') staat steeds meer centraal in de aanpak van dak- en thuisloosheid, huiselijk geweld en de ondersteuning van mensen met een psychische of psychosociale kwetsbaarheid. Wat betekent sociale inclusie of meedoen? Hoe kan sociale inclusie bijdragen in deze aanpak? Welke ideeën heb jij voor voorzieningen die kwetsbare mensen kunnen ondersteunen? Met behulp van collageposters per wijk gingen we aan de slag.

Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

Meedoen betekent onder andere dat iedereen dezelfde 'taal' spreekt, dat iedereen zijn mening mag en kan geven en dat mensen betrokken zijn bij hun buurt. Het houdt in dat je je buren kent, openstaat voor elkaar, iedereen accepteert en een positieve bijdrage levert aan de buurt of samenleving. Daarnaast betekent meedoen dat je je kunt inleven in de situatie van anderen en beseft dat 'kwetsbaar zijn iedereen kan overkomen'. Meedoen kan helpen om taboes te doorbreken, verbondenheid te creëren en op elkaar te letten.

Wat Schiedammers nog missen in het huidige aanbod zijn (meer) jongerenontmoetingsplaatsen en meer mogelijkheden voor mensen met een laag inkomen, zoals toegang tot sport en verenigingen. Ook zou het helpen als de Wijkondersteuningsteams mensen meer uitnodigen om binnen te stappen, bijvoorbeeld door simpele dingen als een 'huiskamersfeer' en koffie en thee aanbieden. Daarnaast is er behoefte aan meer laagdrempelige inloopvoorzieningen, wijkhuizen die vaker open zijn. Ook moet Wijkconnect actueel zijn.

Mogelijke acties voor onze regiovisie die hierop aansluiten:

- Absorptievermogen van de wijken is een aandachtspunt (MVS).
- We brengen in kaart welke rollen een wijk nodig heeft en specificeren wie welke rol moet vervullen (MVS).
- We brengen in kaart welke wijken een uitdaging zijn, bekijken welke lopende initiatieven er zijn en zoeken naar mogelijkheden voor 'community care' (MVS).
- We onderzoeken hoe we de laagdrempeligheid van zorg- en welzijnsvoorzieningen kunnen verbeteren (MVS).
- Uitbreiden aanbod inloopvoorziening voor dak- en thuisloze mensen (Schiedam).
- Jongeren als aandachtsgroep (MVS).

Voorstel aanvullende acties:

- Sleutelfiguren/ambassadeurs/positieve rolmodellen van de wijk op een voetstuk plaatsen. Bijvoorbeeld zoals de 'Buurtplaatjes actie' uit 2021. Dit zou goed kunnen werken in samenwerking met de wijkregisseurs (Schiedam).
- Uitwisselsessie in het welzijnsveld Schiedam organiseren over 'Wat is laagdrempeligheid' (Schiedam).

Betekenis absorptievermogen

Absorptievermogen is het vermogen van wijken en buurten om andere inwoners met complexe problematiek zoveel mogelijk op te kunnen nemen in hun woonomgeving en hoeveel draagvlak daarvoor is.

Voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang willen we de komende tijd meer aandacht besteden aan opvang en/of ondersteuning van EU-arbeidsmigranten, jongeren, gezinnen met kinderen, verwarde personen en LHBTIQ+. Zien Schiedammers deze groepen ook als aandachtsgroepen in relatie tot deze vormen van opvang? We zoomden in op de volgende vragen: wat merk je van deze aandachtsgroep in relatie tot dak- en thuisloosheid, psychische kwetsbaarheid en huiselijk geweld? Hoe kan de gemeente deze groep beter bereiken en in beeld krijgen? Wat is er al en wat kunnen we verbeteren voor deze doelgroep?

Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

Schiedammers herkennen de bovengenoemde groepen als aandachtsgroepen in relatie tot beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Vooral EU-arbeidsmigranten en verwarde personen worden genoemd, omdat zij vaak voor overlast zorgen in de publieke ruimte, bijvoorbeeld door te slapen in portieken of door gevoelens van onveiligheid op te wekken bij anderen op straat.

De andere aandachtsgroepen zijn minder zichtbaar in de publieke ruimte, maar er zijn wel suggesties gedaan om hun situatie te verbeteren en/of hen beter te bereiken.

- Gezinnen met kinderen: er moet snellere uitstroom vanuit opvang naar reguliere woningen plaatsvinden én meer informatie over Veilig Thuis worden gegeven via scholen, buitenschoolse opvang en kinderdagverblijven.
- LHBTIQ+: hulpverlening moet goed kunnen omgaan met LHBTIQ+ personen en hun veiligheid vooropstellen. Schiedam is een regenboogstad en mag dat ook (meer) uitdragen.
- EU-arbeidsmigranten: het is belangrijk om samen te werken met werkgevers van EU-arbeidsmigranten. Bij de Wijkondersteuningsteams zouden meer mensen ingezet kunnen worden die dezelfde taal spreken, of er kan gebruik gemaakt worden van vertaal-apps. Ook is het belangrijk om hen actief te benaderen, in samenwerking met de sleutelfiguren in de wijk.
- Jongeren: er is meer nodig dan alleen opvang; er moet ook aandacht naar ontwikkeling, mentale gezondheid en ontspanning. Daarnaast moet er meer aandacht naar jongeren met dubbele diagnose, zoals een licht verstandelijke beperking en verslavingsproblematiek.
- Verwarde personen: er zouden (meer) bemoeizorg, ervaringsdeskundigen en sleutelfiguren uit de wijk kunnen worden ingezet. Verder inzetten op meer samenwerking tussen GGZ, WMO en gemeente en een specialistische GGZ voorziening in Schiedam.

Mogelijke acties voor onze regiovisie die hierop aansluiten:

- Evaluatie en herziening regelingen urgentieverlening (SUWR) en ambulante zorg (MVS).
- Deskundigheidsbevordering hulpverleners, waaronder traumasensitief werken (Schiedam).
- Uitrol extra bemoeizorg (MVS).
- EU-arbeidsmigranten opvang en/of begeleiding (MVS en Schiedam).
- Aansluiten bij aanpak Signal Places (Schiedam).
- Verbouwing de Elementen: slim inrichten zodat verschillende doelgroepen er veilig opgevangen kunnen worden (MVS).

Betekenis trauma-sensitief werken

Bij traumasensitief werken wordt rekening gehouden met ingrijpende gebeurtenissen die mensen meegemaakt hebben en wat voor invloed dit heeft op hen. Bijvoorbeeld op hun gezondheid en ontwikkeling.

Terugkoppeling bewonersavond beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

Hoe nu verder?

De gemeente Schiedam schrijft uitvoeringsplannen over beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De informatie van de bewonersavond nemen we daarin mee.

In december 2024 worden deze uitvoeringsplannen naar verwachting vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

De uitvoeringsplannen worden ter zijner tijd gepubliceerd op de website van gemeente Schiedam: www.schiedam.nl.

**Bedankt
voor jouw
bijdrage!**